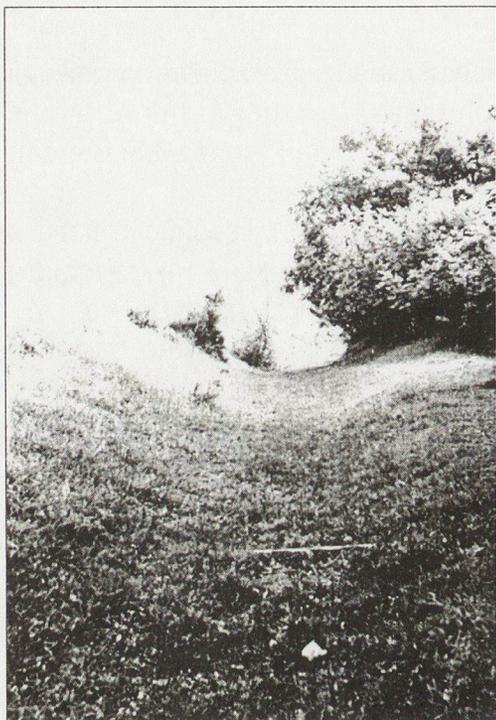

Твърдините са разположени на хребета Терзийски баир в Удвой планина (Чатал Балкан) – южният дял на Източна Стара планина. Хребетът с най-висок връх Кръста (н.в. 472 м.) се простира от запад към изток по протежение на 18 км. – от пролома на р. Мараш до долината на р. Мочурица (Азмак) и е широк около 15 км. – от долината на посочената река от север до Подбалканските полета от юг.¹

През посочените исторически периоди през централната и източна част на хребета меридионално са преминавали две важни пътни комуникации

Обр.1 Трасето на гревният Катърджийски път в землището на с. Лозенец (общ. Стралджа) –поглед откъм север.

– добре поддържани коларски пътища, явяващи се като южни подходи към историческите Върбишки и Ришки проходи и превалите между тях, свързващи земите на Долна Мизия и Североизточна Тракия. Това са Катърджийският път (Катърджийолю) и съответно – Друма. Катърджийският път (Обр.1) от север, след преминаването на десния бряг на р. Мочурица при м. Сарахана, изкачва хребета и прехвърля билото му западно от в. Кръста при местностите Гарван борун и Лива черква. След това пътят се спуска на югозапад по долините на потоците Чобан дере и Балар дере, като дебушира в полето на Тракия в землището на с. Лозенец (общ. Стралджа). Древният път Друма след пресичането на р. Мочурица в землището на с. Мъдрино се качва високо по десния бряг на реката и продължава на юг към крепостта

Маркели².

Защитата, контролът и наблюдението на разгледаните пътни комуникации през цитираните исторически периоди се осъществявала от фортификационните градежи, както следва: